Loketstroken Nederlandse Antillen

H.A. Wolf, Leiderdorp
Telefoon (071) 589 32 09

Er was al lang sprake van een nieuwe staatkundige positie van de Nederlandse Antillen binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Op **10 oktober 2010** (inderdaad: **10.10.10**) is deze wijziging ingetreden. Curaçao en St. Maarten hebben een soort Status Aparte zoals Aruba gekregen. De eilanden Bonaire, Saba en St. Eustatius zijn een bijzondere gemeente van Nederland geworden. Graag wil ik mijn onderstaande bevindingen over baliefrankeerstroken in de Nederlandse Antillen tot heden met u delen.

1. Massad frankeerstroken 2001

In **2001** waren op Curaçao baliefrankeerstroken in gebruik als in *afb.1*. In de Wereldcatalogus wordt Massad uit Israël genoemd als de fabrikant van de machine **(1).** De tekst op de stroken is in het Engels.

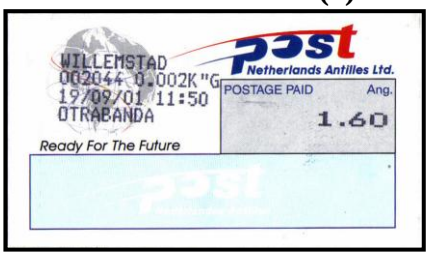

Afb.1: strook uit 2001

2. Siemens Type 1 2004

Vanaf **eind 2004** komen stroken voor met de Nederlandse tekst: Nieuwe Post Nederlandse Antillen *(afb.2)*. Hiertoe zijn digitale Siemens machines in gebruik genomen. Soortgelijke stroken, ook van Siemens, komen ook sinds 2004 voor in Canada *(afb.3)*.

Afb.2: Curaçao2004

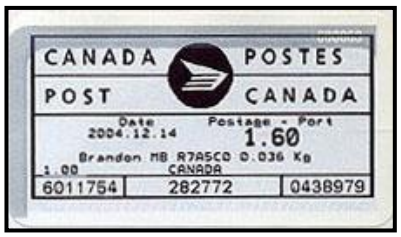

Afb.3: Canada 2004

Elk van de eilanden print z'n eigen naam op de stroken. Alleen van St. Eustatius heb ik geen stroken gezien. Indien er meer dan één postkantoor op een eiland is, komt dat tot uiting in het nummer rechtsonder. Ik heb de volgende kunnen vaststellen:

Bonaire	0000680 *(afb.2)*					
Curaçao	0000620	0000621	0000630	0000640	0000650	0000670 *(afb.4)*
Saba	0000730 *(afb.5)*					
St. Maarten	0000740	0000750 *(afb.6).*				

Afb.4: Curaçao 2005

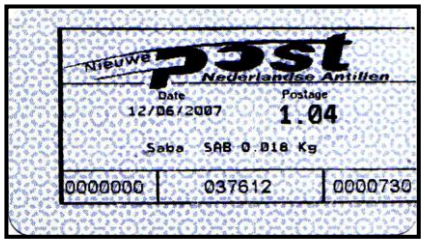

Afb.5: Saba 2007

Afb.6: St. Maarten 2009

(1) De "International Postage Meter Stamp Catalog" van J. A. Hawkins en R. Stambaugh is een wereldcatalogus van met alle bekende loketstroken en frankeerstempels. http://en.wikibooks.org/wiki/International_Postage_Meter_Stamp_Catalog

Op **31 juli 2006** gaven de Antillen een postzegel uit, waarop deze loketstroken staan afgebeeld. In rood staat er **iPOS label** op *(afb.7)*. POS staat voor Point Of Sale (= verkooppunt). De betekenis van de **i** ervóór is niet duidelijk, waarschijnlijk iets moderns zoals in iPOD.

Afb.7: iPOS label

Ontwerper Richmond Gijsbertha heeft de cijferreeks onder het woord **label** gebruikt om er de datum van uitgifte weer te geven: 31072006. In het echt zijn die cijfers bestemd als volgnummer voor het aantal afgegeven stroken. Op de afgebeelde postzegels staat de wens TOLERANSIA (Papiemento) en TOLERANCE (Engels), in het Nederlands dus TOLERANTIE. Op andere waarden komen teksten in twee talen voor als: BLESS YOU, ALL THE BEST, GO FOR IT, etc.

De stroken bevatten geen barcode ingeval van aangetekende verzending. In dat geval wordt er een aparte barcodestrook naast geplakt, waarvan het nummer geen relatie heeft met het volgnummer op de frankeerstrook. De letters RR (= recommandé = aangetekend) direct onder de barcode geven wel aan dat het om een aangetekend stuk gaat en voor alle duidelijkheid is er nog een handstempel in rood rechtsonder op de enveloppe gezet *(afb.8)*.

Afb.8: aangetekend

3. Siemens Type 2 dec. 2012

Op een strook van **6 december 2012** komt een geheel nieuwe tekstindeling voor *(afb.9)*. De letters ***post*** lijken echter deels te zijn verschoven, als we de strook van 30 januari 2013 *(afb.10)* ernaast leggen.

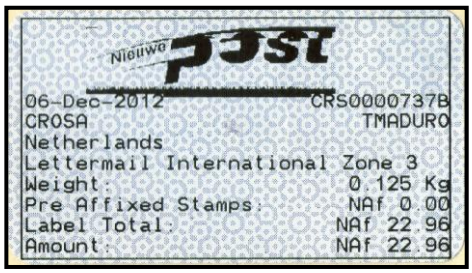

Afb.9: nieuwe tekstopmaak

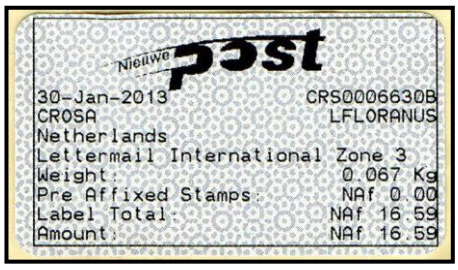

*Afb.10: normale tekst **post***

Verder valt het volgende op:

1. de oude landsnaam ***Nederlandse Antillen*** is vervallen;
2. onder de datum staat verkort de locatie van het postkantoor en wel als volgt:
   BKRAL = Bonaire - Kralendijk
   CGRKWT = Curaçao - Grootkwartier
   CPUNDA = Curaçao - Punda
   CROSA = Curaçao – Santa Rosa
   SWIND = Saba – Windwardside.
3. Rechts wordt het volgnummer geprint, voorafgegaan door een nog kortere weergave van de locatie: BKR = Bonaire – Kralendijk; CPN = Curaçao – Punda, SWD = Saba – Windwardside;
4. Daaronder staat al dan niet afgekort de naam van de postmedewerker;
5. De soort verzending wordt op de strook geprint, zoals:
   Lettermail, Postcards, Lettermail International Zone 1 – 2 – 3 – 4;
   Postcards International Zone 1 – 2 – 3 – 4.
6. het gewicht via de aan de frankeermachine gekoppelde weegschaal;
7. eventueel voorfrankering (Pre Affixed Stamps) met postzegels of frankeerstempels;
8. Waardeopdruk in NAf (Nederlands-Antilliaanse gulden) of $ (Amerikaanse dollar).

Naast de vermelding Lettermail komt ook de tekst Postcards voor *(afb.11).*

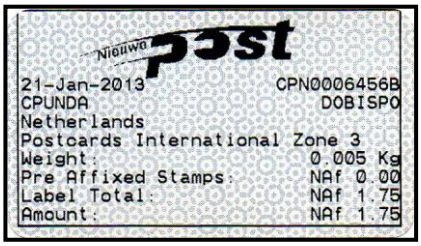

Afb.11: Postcards

De waarde kan ook worden geprint in dollars ($) *(afb.12).* De munteenheid op Bonaire, Saba en St. Eustatius is de Amerikaanse dollar.

Afb.12: $-waarde

4. Siemens Type 3 2014 (Bonaire, St. Eustatius en Saba)

De loketstrook **van 24 februari 2014** is afkomstig uit het postkantoor Windwardside op Saba *(afb.13).* De koptekst van de stroken is gewijzigd. Flamingo Express Dutch Caribbean is per 1 januari 2014 de nieuwe concessiehouder voor de postdienstverlening op de BES-eilanden (Bonaire, St. Eustatius en Saba). De munteenheid is de Amerikaanse dollar. Zie Postzegelblog 29-03-2014 (Rob Smit).

Afb.13: Saba

Aan het eind van 2014 ontving ik een brief uit Bonaire waarop een strook was gebruikt als aanvullingswaarde *(afb.14)*. Er was een gewone postzegel van $ 0.88 (binnenlands tarief) opgeplakt. Die waarde is op de loketstrook terug te vinden als “Pre Affixed Stamps”. Aangezien het brieftarief naar Nederland $1.94 was, moest nog $1.06 worden bijbetaald.
De machine print tarieven naar Zones 1, 2, 3 en 4 *(afb.15)*.

Afb.14: Pre Affixed Stamps

Afb.15: Zones 1 – 4

De machine bestaat uit een digitale weegschaal, een computerscherm met toetsenbord en een frankeerstrookprinter, zoals op bijgaande foto uit het postkantoor Kralendijk op Bonaire *(afb.16)*.

Afb.16: de frankeermachine met weegschaal

5. Siemens Type 4 2014 (Curaçao)

Ook op Curaçao is de koptekst van de loketstroken gewijzigd. Die luidt met ingang van 31 januari 2014: Cpost International *(afb.17)*. De munteenheid is de Nederlands-Antilliaanse gulden (NAf).

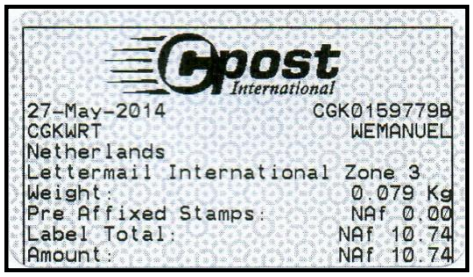

Afb.17: Curaçao

Het nieuwe logo werd onthuld door Telekom-minister Balborda en Cpost International directeur Franklin Sluis (rechts) *(afb.18).*

Afb.18: nieuwe naam Cpost

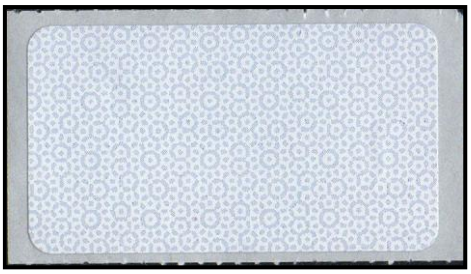

Aruba

Sinds de inwerkingtreding van de Status Aparte op **1 januari 1986** heeft Aruba een eigen postsysteem en dus ook eigen postzegels, frankeerstroken en frankeerstempels.
De herkomst van de baliefrankeermachine in het postkantoor in Oranjestad is als volgt. In 1884 stichtte de Amerikaan John H. Patterson de **N**ational **C**ash **R**egister Company, fabrikant van de eerste mechanische kassa's. Tegenwoordig is dit bedrijf wereldwijd bekend als NCR en produceert het onder meer ook frankeermachines. De onderstaande baliefrankeerstrook van Aruba is uit zo'n machine afkomstig *(afb.19)*. Op de strook is het wapen van Aruba in het klein afgebeeld. Er bestaat ook eenzelfde strook, maar dan met een twee keer zo groot wapen. De tekst is in het Engels: Postal Services Aruba.

Afb.19: Aruba

Inmiddels zijn er in de loop van 2008 witte stroken verschenen met de Nederlandse tekst POST ARUBA N.V. Daarop staat de datum en tijd tot op de seconde nauwkeurig. Ook het gewicht van het poststuk en de naam van de behandelend postmedewerker staan er op. En tenslotte wordt men begroet met een variëteit aan vriendelijke wensen.
Op 22JAN2008 is dat BON PASCO Y BON ANJA. Dit betekent Gelukkig Kerstfeest (nee, geen Pasen!) en Gelukkig Nieuwjaar *(afb.20)*.
Op 18FEB2008 de Engelse tekst Happy Easter = Gelukkig Paasfeest *(afb.21)* en tenslotte
op 14APR2008: Have A Nice Day = een prettige dag toegewenst *(afb.22)*.

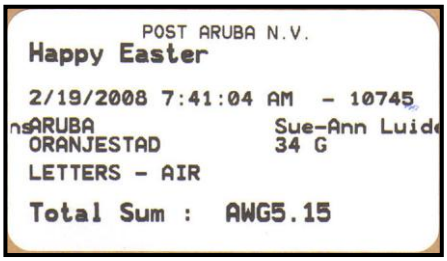

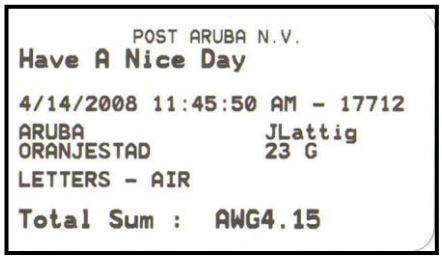

Afb.20 – 22: de beste wensen ……

In 2014 dook een strook op met een detailnieuwtje: de punt tussen AWG en de frankeerwaarde *(afb.23)*.

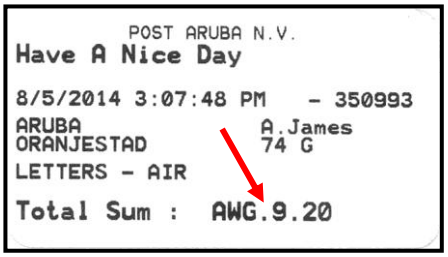

Afb.23: punt na AWG

■ **Hens A. Wolf, 07.01.2010**
Aangevuld 20.12.2014
Aangevuld 17.06.2019